

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

28 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir

judcători – Cobzac Elena, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie și Boico Victor

juducând fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către avocatul Dumitran Ignat în numele inculpatului Culev (Ratcov) Nicolai, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 30 ianuarie 2019, în cauza penală privindu-l pe

Culev xxxxx Nicolai xxxxx născut la xxxxx, originar din satul xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 10.01.2014-11.06.2015;

2. Instanța de apel: 08.07.2015-16.05.2016;
14.07.2017-30.01.2019;

3. Instanța de recurs: 12.09.2016-20.12.2016;
08.05.2019-28.11.2019.

Asupra recursului ordinar, în cauză în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Comrat din 11 iunie 2015 Culev (fostul nume xxxxx) Nicolai a fost achitat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost săvârșită de inculpat și încetat procesul penal de învinuire de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (2), lit. g) Cod penal.

2. Pentru a se pronunța instanța de fond a constatat că, cauza penală în privința lui Culev Nicolai a fost trimisă în judecată prin rechizitoriul procurorului din Procuratura raionului Ceadâr-Lunga, din data de 14 august 2012, fiindu-i încredințate săvârșirea infracțiunilor de omor al unei persoane, prevăzută de art.145 alin.(1) Cod penal și tentativă de omor asupra a două persoane prevăzută de art.27, 145 alin.(2), lit.g) Cod penal. De către organul de urmărire penală lui Culev Nicolai i se impută faptul că la data de 28 decembrie 2007 aproximativ la ora 00:30, Culev Nicolai aflându-se în xxxxx în fața magazinului alimentar nr.144, în timpul unui conflict apărut, care a recurs în bătaie cu Ganzea Oleg, intenționat, cu scopul de a-l omorî, i-a aplicat două lovituri cu cuțitul în regiunea cutiei toracice și regiunea abdominală, cauzându-i lui Ganzea Oleg leziuni sub formă de plagă a cutiei toracice și abdomenului cu lezarea lobului stâng al ficatului și a ventriculului drept al inimii, complicându-se prin hemoragie masivă intratoracică și intra-abdominală, cauzându-i leziuni corporale calificate drept leziuni grave cu semne periculoase

pentru viață, în rezultatul cărui fapt ultimul de la hemoragie organismului a decedat pe loc.

Acțiunile căruia au fost încadrate în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, conform indicilor calificativi: „omorul unei persoane”.

Culev Nicolai a mai fost învinuit de faptul că, la 28 decembrie 2007 în jurul orelor 00:30 aflându-se în xxxxx, în fața magazinului alimentar nr. 144, intenționat, cu scopul de a-l omorî, i-a aplicat lui Ciorna Valerii o lovitură cu cuțitul în regiunea abdominală stângă, cauzându-i ultimului leziuni prin înjunghiere în regiunea abdomenului cu lezarea splinei și stomacului, complicându-se cu hemoragie internă, calificate drept leziuni corporale grave cu semne periculoase pentru viață.

Faptele căruia au fost calificate de către organul de urmărire penală în baza art. 27, 145 alin. (2), lit. g) Cod penal, conform indicilor: „tentativă de omor a două persoane”.

2. Sentința menționată a fost atacată *cu apel*, la 25 iunie 2015, de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura raionului Ceadâr-Lunga, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri, prin care Culev Nicolai să fie recunoscut vinovat de săvârșirea faptelor imputate și să-i fie stabilită pedeapsa cu închisoarea pe un termen de 15 ani.

2.1 În susținerea apelului declarat procurorul a invocat, că este incorectă soluția primei instanțe de achitare a lui Culev Nicolai pentru săvârșirea infracțiunilor de omor și tentativă la omor. Indicând că, chiar dacă probele anexate la dosar demonstrează faptul că anume el este vinovat de comiterea infracțiunilor reținute în sarcina sa, iar instanța de fond neîntemeiat a apreciat critic declarațiile martorului Dragușan Nicolai făcute în cadrul urmăririi penale luând în considerare declarațiile acestuia date în cadrul ședinței de judecată. Respectiv declarațiile sunt combătute prin procesele-verbale de prezentare spre recunoaștere, unde Culev Nicolai a fost recunoscut de Dragușan Nicolai drept persoana alias „cotlet”, care a participat la bătaia din 28 decembrie 2007. Declarațiile martorului Dragușan Nicolai, date la urmărirea penală, se confirmă prin declarațiile părții vătămate Ciorna Valerii, date în cadrul urmăririi penale și în instanța de fond.

Astfel, consideră eronată concluzia instanței de fond referitor la faptul că de către partea acuzării au fost prezentați doar martori ce indică asupra evenimentelor generale care au avut loc.

Neîntemeiată fiind și concluzia instanței de fond că, lovitura cu cuțitul putea fi aplicată lui Ganzea Oleg de către o altă persoană decât Culev Nicolai, dar din declarațiile părții vătămate Ciorna Valerii se confirmă că, Culev Nicolai cu un obiect l-a lovit în piept pe Ganzea Oleg, după care a alergat spre el și i-a aplicat o lovitură cu cuțitul în abdomen. Iar, raportul de expertiză medico-legală nr. 6 din 22 ianuarie 2008 și probele din dosar arată asupra legăturii cauzale dintre leziunile corporale provocate lui Ganzea Oleg care au cauzat decesul victimei și acțiunile lui Culev Nicolai.

Menționează procurorul că, este neîntemeiată concluzia instanței de fond privind încetarea procesului în partea acțiunilor inculpatului Culev Nicolai, calificate în baza art. 27, 145 alin. (2), lit. g) Cod penal. În acest sens invocând că

potrivit ordonanței de începere a urmăririi penale din 28 decembrie 2007 pe ambele capete a fost începută urmărirea penală. Menționează că, normele procesual penale nu indică la necesitatea emiterii unui act obligatoriu suplimentar de începere a urmăririi penale pe fiecare capăt de acuzare. Circumstanțe ce denotă că, de către instanța de fond a fost emisă o concluzie ilegală precum că, urmărirea penală pe faptul tentativei de omor nu a fost începută.

Referitor la corpurile delictelor consideră că, instanța de fond eronat a ajuns la concluzia de a dispune nimicirea corpurilor delictelor care nu prezintă nici o valoare, deoarece aceste obiecte figurează în cadrul unui alt dosar penal intentat în privința lui Ciolac Vitalii pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, acțiuni huliganice în privința lui Ciorna Valerii și Ganzea Oleg.

3. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 30 ianuarie 2019, a fost admis apelul, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Culev Nicolai a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsa cu închisoare pe un termen de 08 (opt) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Culev Nicolai a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (2), lit. g) Cod penal fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de 12 (douăsprezece) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

În conformitate cu art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, lui Culev Nicolai i s-a stabilit pedeapsa definitivă cu închisoare pe un termen de 15 (cincisprezece) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Prin aceeași decizie a fost soluționată soarta corpurilor delictelor.

3.1 În motivarea soluției adoptate instanța de apel în corespundere cu prevederile art. 415 alin. (2) Cod de procedură penală, a audiat suplimentar partea vătămată Ciorna Valerii (Vol. V, f.d. 198-201), martorii Petcovici Mariana (Vol. V, f.d.204); și Dragușan Nicolai (Vol. V, f.d.205-206). La fel, în cursul audierii părții vătămate Ciorna Valerii a fost dat citirii procesul - verbal de audiere a acestuia la faza de urmărire penală din 29.12.2007 (Vol. I, f.d.78-80); procesul - verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 29.12.2007 (Vol. I, f.d.81-82); procesul - verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 29.12.2007 (Vol. I, f.d.83-84); procesul -verbal de recunoaștere persoanei după fotografie din 29.12.2007 (Vol. I, f.d.85-86); procesul - verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 04.01.2008 (Vol. I, f.d. 169-170); procesul - verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 04.01.2008 (Vol. I, f.d.171-172); procesul - verbal de audiere suplimentară a părții vătămate Ciorna Valerii în faza de urmărire penală din 04.01.2008 (Vol. I, f.d. 168).

Mai mult ca atât, dat fiind faptul că s-a solicitat recunoașterea lui Culev Nicolai vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute art.145 alin.(1), art.27, 145 alin. (2), lit.g) Cod penal, întru asigurarea principiului contradictorialității, reglementat de art.24 Cod de procedură penală, la solicitarea procurorului au fost cercetate

suplimentar probele administrate în instanța de fond, și anume: - ordonanța de pornire a urmăririi penale din 28.12.2007, prin care a fost pornită urmărirea penală în baza art.145 alin.(2), lit.c) Cod penal (Vol.I, f.d. 1); - procesul - verbal de cercetare la fața locului din 28.12.2007, (Vol.I, f.d.3-16); - raportul de examinare medico-legală nr.175 din 28.12.2007, în care la concluzii a fost indicat că decesul lui Ganzea Oleg a survenit în urma hemoragie masivă intratoracică și intra-abdominală, leziuni ce puteau fi provocate inclusiv cu cuțitul (Vol. I, f. d. 19); - procesul-verbal de ridicare și de examinare a obiectului din 28.12.2007, (Vol. I, f.d. 27-31); - procesul-verbal de audiere a martorului Dulgher Mariana (Vol. I, f.d.54-55); - procesul - verbal de audiere a părții vătămate Ciorna Valerii (Vol. I, f.d.78-80; 168); - certificatul, anexat la procesul - verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 29.12.2007 (Vol. I, f.d.82); - procesul - verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 29.12.2007 în care este indicat că Ciorna Valerii din persoanele prezentate spre recunoaștere, pe nimeni nu a recunoscut (Vol. I, f.d.83-84); - procesul verbal de examinare a obiectului din 29.12.2007, cu anexă fototabel, fiind supuse examinării obiectele ridicate de la Todorova I. (Vol. I, f.d.92-105); - recipisele, semnate de către Ganzea M. și Ciorna V. (Vol. I, f.d. 106-107); - raportul de expertiză medico-legală nr. 3, 4 din 24.01.2008, (Vol. I, f.d. 122-129); - raportul de expertiză medico-legală nr. 5 din 31.01.2008, (Vol. I, f.d.134-140); - procesul-verbal de audiere a martorului Dragușan Nicolai (Vol. I, f.d.155-161); - procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, potrivit căruia Dragușan Nicolai menționând că a recunoscut persoana din fotografia cu nr. 2, pe nume Nicolai, cu porecla „Cotlet” (Vol. I, f.d. 164-165); - procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, din care rezultă că Dragușan Nicolai în fotografia nr. 5 l-a recunoscut pe Ciolac Vitalie (Vol. I, f.d. 166-167); - procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie potrivit căruia, Ciorna Valerii în fotografia cu nr. 5 l-a recunoscut pe băiatul care la 28.12.2007, lângă barul xxxxx l-a lovit cu cuțitul pe el și pe Ganzea Oleg (Vol. I, f.d. 169-170); - procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, din care se desprinde că Ciorna Valerii în fotografia cu nr. 1 a recunoscut pe băiatul care la 28.12.2007, lângă barul xxxxx, împreună cu șoferul automobilului de model Audi s-a apropiat de Ganzea Oleg (Vol. I, f.d. 171-172); - procesul-verbal din 08.01.2008 de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii, cu fototabel anexat, prin care au fost verificate declarațiile date de martorul Dragușan Nicolai (Vol. I, f.d. 177-188); - procesul-verbal de confruntare din 09.01.2008, confruntarea fiind petrecută între Ciorna Valerii și Dragușan Nicolai (Vol. I, f.d. 189-190); - raportul de expertiză medico-legală nr. 6 din 22.01.2008, în care s-a la concluzii este indicat că decesul a survenit după un interval de timp și nu imediat (Vol. I, f.d. 193); - raportul de expertiză medico-legală nr. 2 din 21.01.2008, la concluzii fiind menționat că leziunile depistat la Ciorna Valeri se califică drept leziuni corporale grave, cu semne periculoase pentru viață. (Vol.I, f.d.195-196); - Proces-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, prin care Petcovici Mariana în fotografia cu nr. 2 l-a recunoscut pe băiatul cu porecla „Cotlet” (Vol.I, f d.211-212); - Materiale caracterizante în privința lui Ratcov Nicolai, din care rezultă că acesta anterior nu a fost judecat,

familia acestuia fiind formată din tată și mamă, locuitor al UTA Găgăuzia, xxxxx (Vol. I, f.d.240-242); - Ordonanța din 08.08.2012 de scoatere parțială a persoanei de sub urmărire penală, prin care Ratcov Nicolai fiind scos de sub urmărire penală de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2), lit. c), art. 27, 145 alin. (3), lit. c) Cod penal, cu recalificarea faptelor în baza art. 145 alin. (1) și art. 27, 145 alin. (2), lit. g) Cod penal (Vol. I, f.d.315); - ordonanța de scoatere de sub urmărirea penală din 10.08.2012, fiind emisă în privința lui Ciolac Vitalii (Vol. I, f.d.316); - copia actului de deces nr. 115 din mai 2011, în privința lui Ganzea Mihail, data decesului acestuia fiind 23.05.2011 (Vol. I, f.d.317); - ordonanța de punere sub învinuire a lui Ratcov Nicolai din 13.08.2012, acesta fiind pus sub învinuire de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (2), lit. g) Cod penal (Vol. I, f.d.321); - declarațiile părții vătămate Ciorna Valerii (Vol. II, f.d.34-35); - declarațiile martorului Dragușan Nicolai (Vol. II, f.d.50-51; Vol. III, f.d.130-131; Vol. IV, f.d.125-126); - declarațiile martorului Panaitov Serghei (Vol. II, f.d.52); - declarațiile martorului Delibaltov Vasilisa (Vol. II, f.d.59); - raportul de expertiză psihiatrică ambulatorie nr. 683 a-2012 din 04.12.2012, efectuată în privința lui Ratcov Nicolai potrivit căruia acesta de careva maladiei nu suferă. Deci, Ratcov Nicolai urmează să fie recunoscut responsabil de săvârșirea infracțiunii ce i se impută. În prezent tulburări cu semnificație psihiatrică legală nu depistează, poate fi anchetat și audiat în ședința de judecată, tratament prin constrângere nu necesită (Vol. II, f.d.92-95); - declarațiile martorului Petcovici Mariana (Vol. III, f.d.137-138; Vol. IV, f.d.127-128); - declarațiile martorului Ciacusta Mariana (Vol. III, f.d.175-176); - declarațiile părții vătămate Ciorna Valerii (Vol. III, f.d.285-286, Vol. IV, f. d. 158-159); - declarațiile martorului Delihaltov (Vol. IV, f.d. 15); - declarațiile părții vătămate Zimovschi Iurii (Vol. IV, f.d.45);

Colegiul judiciar audiind participanții la proces, cercetând suplimentar probele administrate de instanța de fond, și apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, respectându-se prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a demonstrat că acțiunile inculpatului au fost îndreptate spre săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (1), art. 27, 145 alin. (2), lit. g) Cod penal.

La caz, instanța de apel a constatat că, instanța de fond eronat a ajuns la concluzia de a înceta procesului penal în privința lui Culev Nicolai de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.27, 145 alin. (2), lit. g) Cod penal, din motiv că urmărirea penală în legătură cu faptele comise în privința lui Ciorna Valerii nu a fost pornită. Or, potrivit materialelor cauzei penale, urmărirea penală a fost pornită la 28.12.2007, pe faptul omorului lui Ganzea Oleg și pe faptul aplicării în privința lui Ciorna Valerii a rănilor de cuțit, în legătură cu care fapt Ciorna Valerii a fost internat în spital. Actul procesual respectiv a servit temei pentru efectuarea acțiunilor de urmărire penală în legătură cu cele întâmplate, menționate în ordonanța de începere a urmăririi penale atât în legătură cu acțiunile infracționale în privința lui Ganzea Oleg, cât și cu cele în privința lui Ciorna Valerii concomitent, într-un act procesual unic, iar legislația Republicii Moldova nu impune necesitatea

emiterii aparte sau suplimentar a ordonanțelor de începere a urmăririi penale. La caz, din ordonanța de începere a urmăririi penale se desprinde că urmărirea penală a fost începută în baza unor acțiuni concrete din partea unor persoane necunoscute în privința lui Ganzea Oleg și Ciorna Valerii, iar la momentul începerii urmăririi penale, acțiunile persoanelor neidentificate de organul de urmărire penală fuseseră calificate drept huliganism, de aceea inițial în privința lui Culev (fostul nume Ratcov) Nicolai a fost emisă ordonanța de punere sub învinuire în baza art. 145 alin. (2), lit. c) și art. 27, 145 alin.(3), lit. a) Cod penal, care erau în vigoare la acel moment. Astfel, chiar dacă în ordonanța de începere a urmăririi penale a fost menționat și despre aplicarea rănilor cu cuțitul în privința lui Ciorna Valerii, prima instanță nu a ținut cont de acest fapt, considerând greșit că urmărirea penală a fost pornită doar pe faptul omorului intenționat a lui Ganzea Oleg. Deci, această parte a textului ordonanței de începere a urmăririi penale a fost eronat interpretată separat de restul textului ordonanței. Or, în ordonanța de începere a urmăririi penale s-a menționat și despre aplicarea rănilor de cuțit în privința lui Ciorna Valerii.

Mai mult ca atât, în baza art. 296 alin.(6) Cod de procedură penală, nici inculpatul și nici apărătorul acestuia nu au manifestat dezacordul cu încadrarea juridică a acțiunilor incriminate. Respectiv, încetarea procesului penal nu poate avea loc fără a fi constatată dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, adică pe art. 27, 145 alin.(2), lit.g) Cod penal, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea, dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni, conform art. 385 Cod de procedură penală.

La fel, instanța de apel a constatat că, instanța de fond greșit a conchis asupra faptului că, urmărirea penală în privința acțiunilor de tentativă de omor, îndreptate asupra părții vătămate Ciorna Valerii, nu a fost începută. Deci, prima instanță incorect a încetat procesul penal, iar vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.27, 145 alin.(2), lit.g) Cod penal este dovedită și prin procesul -verbal de cercetare la fața locului, cu foto tabelul anexat; procesul - verbal de cercetare a obiectelor; procesul verbal de recunoaștere, potrivit căruia partea vătămată Ciorna Valerii l-a recunoscut pe Culev Nicolai, ca fiind persoana care l-a lovit cu cuțitul pe Ganzea Oleg și pe el; procesul -verbal de verificare a declarațiilor la fața locului cu participarea martorului Dragușan Nicolai; concluziile raportului de expertiză medico-legală a victimei; procesul -verbal de recunoaștere, potrivit căruia Petcovici Mariana l-a recunoscut pe Culev Nicolai ca persoana care s-a aflat în barul xxxxx, în noaptea de 27 spre 28.12.2007; procesul - verbal de confruntare dintre Ciorna Valerii și Dragușan Nicolai. Inculpatul a aplicat lovituri cu un obiect ascuțit și tăios în regiunea organelor vitale ale părților vătămate, anume cu scopul omorului lui Ganzea Oleg și Ciorna Valerii, însă, din cauze independente de voința lui, acțiunile sale în privința lui Ciorna Valerii, nu și-au produs efectul.

Din materialele dosarului, care coroborează și se completează se desprinde că intenția inculpatului de a omorî două persoane a fost dovedită, inclusiv prin declarațiile părții vătămate că inculpatul, după aplicarea a două lovituri cu cuțitul

lui Ganzea Oleg, imediat s-a îndreptat înspre el, aplicându-i o lovitură cu cuțitul, fiind astfel convins de atingerea scopului său de a cauza moartea părții vătămate.

Colegiul judiciar a notat că din cumulul de probe anexate la materialele dosarului, care perfect coroborează, s-a constatat, că Culev Nicolai prin acțiunile sale a săvârșit faptele imputate în rechizitoriu. Circumstanțe ce demonstrează că acțiunile acestuia corect la finisarea urmăririi penale au fost încadrate de către organul de urmărire penală în baza art.145 alin.(1), art. 27, 145 alin. (2), lit. g) Cod penal. Așa cum, Culev Nicolai la data de 28 decembrie 2007 aproximativ la ora 00:30, aflându-se în xxxxx, în fața magazinului alimentar nr.144, în timpul unui conflict apărut, care a recurs în bătaie cu Ganzea Oleg, intenționat, cu scopul de a-l omorî, i-a aplicat două lovituri cu cuțitul în regiunea cutiei toracice și regiunea abdominală, cauzându-i lui Ganzea Oleg leziuni sub formă de plagă a cutiei toracice și abdomenului cu lezarea lobului stâng al ficatului și a ventriculului drept al inimii, complicându-se prin hemoragie masivă intratoracică și intra-abdominală, cauzându-i leziuni corporale calificate drept leziuni grave cu semne periculoase pentru viață, în rezultatul cărui fapt ultimul de la hemoragie organismului a decedat pe loc.

Astfel, de către instanța de apel, acțiunile inculpatului corect au fost încadrate în baza art.145 alin.(1) Cod penal, conform indicilor calificativi: „*omorul unei persoane*”

Tot el, Culev Nicolai la 28 decembrie 2007 în jurul orelor 00:30 aflându-se în s. Beșghioz, str. Lenin, în fața magazinului alimentar nr. 144, intenționat, cu scopul de a-l omorî, i-a aplicat lui Ciorna Valerii o lovitură cu cuțitul în regiunea abdominală stângă, cauzându-i ultimului leziuni prin înjunghiere în regiunea abdomenului cu lezarea splinei și stomacului, complicându-se cu hemoragie internă, calificate drept leziuni corporale grave cu semne periculoase pentru viață.

Faptele căruia au fost calificate corect în baza art. 27, 145 alin. (2), lit. g) Cod penal, conform indicilor: „*tentativă de omor a două persoane*”.

Astfel, colegiul judiciar a reținut că vinovăția inculpatului de săvârșirea faptelor imputate este demonstrată de materialele dosarului care indică direct faptul că anume Culev Nicolai a săvârșit infracțiunile și anume în circumstanțele descrise. Din declarațiile martorului Dragușan Nicolai și a părții vătămate Ciorna Valerii, depuse la urmărirea penală, se desprind circumstanțele în care au fost săvârșite infracțiunile, anume în cadrul urmăririi penale, deci la scurt timp după ce au avut loc evenimentele, aceștia au descris faptele detaliat, au confirmat săvârșirea infracțiunilor anume de către inculpat, declarații ce au fost susținute la audieri suplimentare, la confruntările dintre Ciorna Valerii și Dragușan Nicolai, și la recunoașterea inculpatului după fotografii de către Dragușan Nicolai, Ciorna Valerii și Petcovici Mariana, dar și verificarea la fața locului a declarațiilor martorului Dragușan Nicolae. În asemenea circumstanțe, rezultă că anume aceste declarații coroborează și se completează cu alte probe existente la dosar. Cu atât mai mult că, Ciorna Valerii în instanța de fond a confirmat că la urmărirea penală a depus asemenea declarații, a confirmat semnătura sa, a susținut că inculpatul s-a apropiat de dânsul și l-a lovit cu cuțitul, fără a spune ceva. Declarațiile lui

Dragușan Nicolai și Ciorna Valerii privind săvârșirea infracțiunilor imputate lui Culev Nicolai sunt confirmate și prin declarațiile martorilor Delibaltova Vasilisa, Ciacusta (Diulgher) Mariana și Petcovici Mariana, prin rezultatele cercetării la fața locului, prin concluziile expertizelor medico-legale.

Instanța de apel a menționat că, anume declarațiile date în cursul urmăririi penale sunt veridice, acestea prezentând în detalii tabloul evenimentelor petrecute, circumstanțe ce denotă necesitatea aprecierii critice a declarațiilor lui Dragușan Nicolai și Ciorna Valerii, date ulterior, în cursul examinării cauzei, precum că dâșii nu țin minte ce a avut loc, cine și ce acțiuni a întreprins, și dacă Culev Nicolai e persoana care a săvârșit aceste infracțiuni, precum și că colaboratorii de poliție au influențat la depunerea declarațiilor. Așa cum, careva plângeri referitoare la acțiuni inadmisibile manifestate de organul de urmărire penală în privința acestor persoane, nu există, fapt ce nu dă temei de a considera careva acte procesuale nule sau inadmisibile în conformitate cu art. 94 sau art. 251 Cod de procedură penală.

Astfel, instanța de apel a notat că, nu poate aprecia critic declarațiile lui Dragușan Nicolai și Ciorna Valerii date la urmărirea penală, care, la scurt timp după realizarea faptelor, au menționat tot în detaliu cum s-a petrecut, câte persoane erau de tot, cine pe cine a atacat, acțiunile fiecărei persoane ce a participat la conflict, și chiar și în ce erau îmbrăcați. Mai mult ca atât, anume aceste declarații coroborează și se completează prin declarațiile martorilor audiați pe prezenta cauză, cât și cu alte probe din dosar.

Colegiul judiciar a constatat că, declarațiile martorului Dragușan Nicolae, date la urmărirea penală mai sunt confirmate și prin declarațiile părții vătămate Ciorna Valerii date în cadrul urmăririi penale și în ședința de judecată din 28.09.2012, precum că inculpatul care stătea în fața lui Ganzea Oleg s-a apropiat și l-a lovit cu ceva în piept, după care Ganzea Oleg, deodată i-a lăsat pe șoferul automobilului de model Audi și pe al treilea băiat. După aceasta, inculpatul imediat s-a apropiat de el și fără a spune ceva l-a lovit cu ceva în regiunea abdomenului, de la ce a simțit o durere ascuțită. Când a pus mână în regiunea în care a fost pălit a observat pe mână sânge și a văzut că inculpatul avea în mână o lamă de cuțit ascuțit cu tăișuri în ambele părți cu lățimea de aproximativ 2 cm și lungimea de aproximativ 10 cm. Ulterior, i-a strigat lui Ganzea Oleg că a fost tăiat, iar Ganzea Oleg, ținându-se de piept, la fel i-a spus că fusese tăiat (Vol. I, 78-80, 168, Vol. II, f.d.34-35).

A menționat instanța de apel și faptul că, la petrecerea acțiunilor de recunoaștere a persoanei, partea vătămată Ciorna Valerii i-a recunoscut pe Dragușan Nicolai și Ciolac Vitali ca fiind persoanele pe care Ganzea Oleg, pe 28.12.2007, în apropierea barului „xxxxx” în timpul conflictului, i-a strâns spre el, nedându-le posibilitatea de a se mișca, iar pe inculpat l-a recunoscut ca fiind persoana care la 28.12.2007, în fața aceluiași bar, l-a lovit pe el și pe Ganzea Oleg cu cuțitul (vol.I, f.d.169). Declarațiile respective fiind susținute de partea vătămată și în ședința de judecată, acesta a indicat că semnătura este a lui pe procesele-verbale de audiere (v.III, f.d.285-286).

Astfel, a menționat instanța de apel că, probele anexate la dosar coroborează între ele, completându-se reciproc, fiind în coroborare și cu declarațiile martorului

Petcovici Mariana date la urmărirea penală, în instanța de fond și în instanța de apel, în partea invocării că Dragușan a fost implicat în conflict în acea seară și că a intrat să se spele pe mâini și a observat că acesta era murdar de sânge (vol. III, f.d. 137-138; vol.IV, f.d.127-128, vol.V, f.d.211), cu procesul - verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie, potrivit căruia, aceasta l-a recunoscut în fotografia cu nr.2 l-a recunoscut pe băiatul cu porecla „Cotlet”, care la 28.12.2007 împreună cu Ciolac Vitali au intrat în barul xxxxx (vol. I, f.d.211), cu rezultatele expertizei medico-legale, care confirmă faptul aplicării părții vătămate a loviturilor anume în acele locuri, pe care partea vătămată Ciorna Valerii le-a menționat, și anume de Culev Nicolai.

Toate acestea denotă netemeinicia concluziilor instanței de fond, precum că rana de cuțit depistată la Ganzea Oleg, putea fi aplicată de altcineva așa cum, omorul acestuia a survenit în rezultatul izbucnirii spontane a conflictului între Culev Nicolai, Dragușan Nicolai și Ciolac Vitali pe de o parte și Ganzea Oleg, Ciorna Valerii pe de altă parte. Or, alte persoane nu au participat la conflict și nu s-au aflat nemijlocit la locul săvârșirii infracțiunilor, fapt confirmat și de martorii audiați pe prezenta cauză penală.

Deci, din declarațiile părții vătămate Ciorna Valerii date în cadrul urmăririi penale rezultă că, anume inculpatul l-a lovit cu ceva în piept pe Ganzea Oleg, apoi aplicându-i și lui o lovitură cu cuțitul în burtă. Acestea fiind confirmate și prin declarațiile martorului Dragușan Nicolai, care în cadrul urmăririi penale, a indicat că anume inculpatul s-a apropiat și se afla în imediata apropiere de Ganzea Oleg, care îl ținea pe el și pe Ciolac Vitali, ulterior dându-le drumul și ținându-se de piept, iar inculpatul a fugit în direcția lui Ciorna Valerii (Vol.I f.d.155-161).

Mai mult ca atât, instanța de apel a constatat că, declarațiile date de Dragușan Nicolai și Ciolac Vitali date la urmărirea penală, coroborează și cu cele ale lui Petcovici Mariana date pe prezenta cauză penală, care au menționat de la ce s-a iscat conflictul, indicând și persoanele implicate, cât și circumstanțele în care au avut loc faptele. Relatarea circumstanțelor fiind redată de aceste persoane în același mod încă de la primele audieri, Petcovici Mariana a indicat că cunoaște că Culev are porecla „Cotlet” cunoaște sigur, Culev Nicolai are un frate mai mic a cărui poreclă este tot „Cotlet”. Tot aceasta a indicat de la început, și mereu când a fost audiată că Dragușan Nicolai a intrat să se spele pe mâini, și a văzut că era murdar și de sânge, declarațiile acesteia fiind confirmate și de Dragușan Nicolai.

A menționat instanța de apel și faptul că, în concordanță cu rezultatul expertizei medico-legale nr.6 din 22.01.2008, lui Ganzea Oleg i-au fost pricinuite leziuni prin înjunghiere în regiunea cutiei toracice și în regiunea abdominală cu lezarea lobului stâng al ficatului și al ventriculului drept al inimii, degenerând în hemoragie masivă intratoracică și intra-abdominală, fiind calificate ca leziuni corporale grave cu semne periculoase pentru viață, acestea ducând la hemoragie și respectiv la decesul pe loc. Reieșind din caracterul și mărimea leziunilor corporale, depistate la Ganzea Oleg, acestea au fost cauzate cu un obiect ascuțit și tăios pe ambele părți sau cu lama ascuțită pe o parte care putea fi un cuțit cu dimensiunea lamei de nu mai puțin de 7 cm, cu o lățime în partea mânerului nu mai mare de 3

cm. Rănile de pe corpul lui Ganzea Oleg aveau o direcție de jos în sus, din față în spate și câteva de la piept din stânga spre dreapta în condițiile aflării lui Ganzea Oleg în poziție verticală (vol. I, f.d.193). Deci, declarațiile menționate supra coroborează și cu raportul de expertiză menționat, probele anexate la dosar demonstrează cu certitudine legătura causală dintre leziunile corporale cauzate de cuțitul lui Ganzea Oleg, care au condus la decesul acestuia și acțiunile inculpatului. Iar, instanța de fond eronat a conchis că acțiunile inculpatului nu au legătură cu decesul lui Ganzea Oleg, însă materialele dosarului denotă că numai el a săvârșit această faptă. Ciorna Valerii din start a indicat că anume Culev Nicolai e persoana care l-a înjunghiat pe Ganzea Oleg și apoi a venit la el și l-a lovit și pe el cu cuțitul în regiunea burții.

Toate acestea demonstrează că eronat prima instanță a apreciat critic declarațiile martorilor date în cadrul urmăririi penale, deoarece anume la această fază au fost relatate detaliat evenimentele, la scurt timp după ce acestea au avut loc, ba mai mult, anume aceste declarații sunt în coroborare cu probele anexate la dosar. Astfel, este de notat că instanța de fond pune la baza sentinței anume declarațiile date în instanța de judecată, însă nu explică din care considerente anume pe aceste declarații se bazează, deoarece declarațiile primare făcute de partea vătămată coroborează cu declarațiile martorilor audiați pe prezenta cauză, dar și cu alte probe anexate la dosar.

În concluzie instanța de apel a indicat că, toate aceste probe, nemijlocit, indică asupra faptului, că loviturile mortale de cuțit depistate la Ganzea Oleg, cât și leziunile corporale provocate lui Ciorna Valerii au fost aplicate de inculpat, fiind astfel demonstrată vinovăția acestuia de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 145 alin.(1), art.27, 145 alin.(2), lit.g) Cod penal.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de apel ținând cont de personalitatea inculpatului, cât și de prevederile art.61, art.75 Cod penal, a ajuns la concluzia că în cazul dat pedeapsa echitabilă pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art.145 alin.(1), art.27, 145 alin.(2), lit. g) Cod penal, este cea cu închisoare. Astfel, ținând cont de gradul de pericol al infracțiunilor săvârșite de Culev Nicolai, punând accent pe personalitatea inculpatului, atitudinea acestuia față de infracțiunile săvârșite, colegiul judiciar conchide necesitatea de a stabili în privința acestuia pedeapsa cu închisoarea pe un termen de 08 ani, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.145 alin.(1) Cod penal. Și pedeapsa cu închisoare pe un termen de 12 ani, pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.27, 145 alin. (2), lit. g) Cod penal, la aplicarea pedepsei pentru săvârșirea acestei infracțiuni punându-se accent și pe prevederile art. 81 Cod penal. Ținând cont și de prevederile art.84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor, lui Culev Nicolai instanța de apel i-a stabilit pedeapsa definitivă cu închisoare pe un termen de 15 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, în baza art. 72 Cod penal.

4. Decizia instanței de apel a fost atacată cu *recurs ordinar*, la data de 03.04.2019, de către avocatul Dumitran Ignat în numele inculpatului Culev Nicolai indicând temeiul art.427 alin.1) pct.5) și 8) Cod de procedură penală, prin care a

solicitat admiterea recursului, casarea deciziei cu menținerea Judecătoriei Comrat din 11 iunie 2015.

4.1 În motivarea recursului avocatul a indicat că, în prezenta cauză, singurele probe în dovedirea vinovăției inculpatului constă în declarațiile lui Ciorna Valerii și Dragușan Nicolai, manifestate cu ocazii diferite: în două declarații date în faza de urmărire penală și cu ocazia activității de recunoaștere a persoanei după fotografie. Ulterior, în fața instanțelor de judecată respectivele probe au fost puse sub o îndoială rezonabilă, persoanele indicând, că au fost făcute respectivele declarații sub presiunea lucrătorilor poliției. În acest sens procurorul având obligația pozitivă de a dovedi contrariul nu a întreprins nici o acțiune pentru a înlătura dubiile apărute.

Consideră apărarea întemeiată concluzia instanței de fond cu privire la încetarea procesului în partea acțiunilor inculpatului Ratcov Nicolai, calificate potrivit art.27, 145 alin.(2) lit.g) Cod penal, în legătură cu faptul, că urmărirea penală în privința inculpatului în partea acțiunilor întreprinse împotriva lui Ciorna Valerii nu a fost pornită.

Reieșind din modul în care procurorul a formulat învinuirea în rechizitoriu, delimitând în două acțiuni distincte - omorul comis în privința lui Ganzea Oleg - art.145 alin.(1) Cod penal și tentativa la omorul lui Ciorna Valerii - art. art.27,145 alin.(2) Cod penal, apărarea consideră, că în respectivul caz penal, procurorul necesită să dispună pornirea urmăririi penale și pe acțiunile ilegale în privința lui Ciorna Valerii. Or, pornirea urmăririi penale pe faptul acțiunilor ilegale în privința lui Ciorna Valerii, nu avea să fie necesară în cazul în care procurorul formula o singură învinuire pe faptul tentativei de omor a numiților Ganzea Oleg și Ciorna Valerii, presupusa învinuire fiind calificată în limitele art.art.27, 145 alin.(2) Cod penal.

Indică apărarea că soluția instanței de apel de condamnare s-a bazat exclusiv pe declarațiile date de Dragușan Nicolai la urmărirea penală și anume, declarațiile care au fost date pe 03.01.2007 când el era (arestat) închis în Comisariatul de poliție, fiind la acel moment și el suspect de comiterea acestei infracțiuni, declarații care au fost date sub presiunea poliției. După ce a dat declarațiile dorite de organul de urmărire penală, Drăgusan Nicolai a fost eliberat.

Ulterior, Dragușan Nicolai și-a modificat declarațiile, pentru care fapt a și fost intentat dosar penal, și conform sentinței definitive ultimul a fost achitat.

Cum au apărut primele declarații date de el și cum s-a petrecut recunoașterea după fotografie, partea vătămată Ciorna Valerii în instanța de apel a lămurit cu lux de amănunte și anume, că la el a venit politia când se afla la spital fiind în stare de șoc, atunci el a comunicat, că nu știe cine ea aplicat lovitura și cu ce obiect, că din toate fotografiile prezentate de politie, el nu a recunoscut pe nimeni, la insistența organului de urmărire penală de a arăta pe cele două persoane Ciolac și Ratcov Nicolai, care ar fi persoanele care ar au comis infracțiunea, el a și arătat la ei, tot odată i s-a sugerat să dea declarații asemănătoare cu a lui Dragușan Nicolai.

Tot el a mai comunicat, că organul de urmărire penală și pe parcursul examinării cauzei penale în Comrat, au insistat ca el să rămână pe poziția de la

urmărirea penală, că anume Ratcov Nicolai este persoana, care a comis infracțiunea.

În Curtea de apel el a susținut încă o dată, că nu este convins, că Ratcov Nicolai este persoana, care a comis infracțiunea, la văzut în instanțele de judecată, în seara cu pricina nu l-a văzut, nimeni nu la rugat sau amenințat ca el să nu spună adevărul.

Procurorul a dat citire procesului-verbal de interogare a părții vătămate Ciorna Valerii, la urmărirea penală, însă și acele declarații se contrazic între ele. Versiunea organului de urmărire penală, că Ratcov Nicolai ar fi comis infracțiunea incriminată, consider că nu a fost dovedită nici la urmărirea penală și nici în judecată. Careva probe, că părții vătămate Ciorna Valerii și decedatului Ganzea Oleg, le-au fost provocate leziuni corporale cu același obiect (cuțit), nu a fost dovedit prin raportul de expertiză medico-legală, și nici în instanțele de judecată procurorul nu a solicitat efectuare expertizei.

Indică avocatul că nu pot fi reținute procesele verbale de recunoaștere după fotografii, deoarece sunt dobândite contrar prevederilor codului de procedură penală.

Nu pot fi luate în considerație nici declarațiile date de Dragușan Nicolai, la urmărirea penală, deoarece el a dat aceste declarații fiind reținut pe această cauză penală, fiind și el suspectat în comiterea infracțiunii, iar după declarațiile date la data de 3.01.2007 el a fost eliberat. Veridicitatea acestor declarații trezesc mari dubii și ele conform art. 8 Cod de procedură penală: (1) Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului.

4.2 La data de 25 iunie 2019, avocatul Dumitran Ignat în numele inculpatului Culev Nicolai, a depus recurs suplimentar în care indicând temeiul art. 427 alin.1) pct. 4) și 5) Cod de procedură penală, a invocat că instanța de apel nu a asigurat respectarea garanțiilor oferite de Articolul 6§1 al Convenției în cadrul procedurilor penale pornite în privința inculpatului la stadia judecării cauzei în ordine de apel și pronunțarea deciziei Curții de Apel Cahul din 30 ianuarie 2019 în absența inculpatului.

5. La recursul ordinar declarat de către avocatul Dumitran Ignat în numele inculpatului Culev Nicolai, în conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.1¹ Cod procedură penală, procurorul a depus referință, în care a pledat pentru inadmisibilitatea recursului, invocând că, criticile formulate de autorul recursului în partea enunțată nu sunt motivate sub aspectul casării hotărârii recurate, ca fiind ilegale, or, reaprecierea probelor, soluție propusă de autor, nu se încadrează în acest caz în prevederile art.427 alin.(1) Cod de procedură penală. Deci, criticile formulate de recurent nu conțin indicii erorilor de drept și, respectiv, nu sunt motivate sub aspectul hotărârii contestate, ca fiind ilegală.

Astfel, acuzarea de stat consideră că, instanța de apel în strictă conformitate cu prevederile art.100-101 Cod de procedură penală a dat apreciere întregului sistem de probe, corespunzător just a ajuns la concluzia casării sentinței Judecătorei Comrat, din 11 mai 2015 de achitare a lui Ratcov (Culev) Nicolai de

sub învinuirea adusă în baza art.145 alin.(1) Cod penal și încetare a procesului penal în baza art.27,145(2) lit. g) Cod penal, cu condamnarea ultimului în baza Legilor enunțate la o pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni, pe un termen de 15 ani închisoare.

6. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul lărgit consideră că acestea urmează a fi respinse, din următoarele considerente.

În conformitate cu art.424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces.

Instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art.427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Potrivit art.427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța respinge recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate, adoptând soluția respectivă în cazul în care se constată că recursul nu a fost declarat cu respectarea condițiilor legale (este tardiv sau inadmisibil) ori nu este întemeiat legal (este nefondat).

6.1 Cu referire la recursul suplimentar declarat la 25.06.2019 de către avocatul Dumitran Ignat în numele inculpatului Culev Nicolai.

Potrivit art. 231 alin.(3) și (5) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe zile nu se ia în calcul ziua de la care începe să curgă termenul, nici ziua în care acesta se împlinește. Dacă ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul expiră la sfârșitul primei zile lucrătoare care urmează.

În corespundere cu art.418 alin.(1), 338 alin.(2)-(4), 340 alin.(1) Cod de procedură penală, instanța de apel pronunță public dispozitivul hotărârii, fapt despre care se consemnează în procesul-verbal. Hotărârea motivată se pronunță la fel public, în termen de până la 30 de zile. Copia de pe hotărârea motivată se înmânează participanților prezenți la ședința de judecată.

Sub acest aspect și cu referire la recursul suplimentar declarat de către avocatul Dumitran Igant la 25.06.2019 se atestă că, instanța de apel a pronunțat decizia la 04 martie 2019, iar recursul suplimentar a fost depus și înregistrat la Curtea Supremă de Justiție pe 25 iunie 2019, adică peste termenul prevăzut de lege, peste aproximativ 3 luni de zile.

Este de menționat că art. 422 Cod de procedură penală nu prevede repunerea în termen a recursului, nici o altă procedură legală de a calcula termenul de recurs decât de la data pronunțării deciziei motivate, iar art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală prescrie expres că, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Prin urmare, durata termenului de recurs este stabilită prin lege. Acest termen nu poate fi prelungit sau scurtat de instanța de judecată. El este absolut, are un caracter imperativ și fatal, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Concomitent și jurisprudența CEDO menționează despre dezavantajarea unei părți față de alta, în situația în care instanța extinde termenul legal de contestare a unei hotărâri judecătorești definitive, se face atingere principiului securității raporturilor juridice garantat de art.6 CEDO (a vedea Hotărârea Chirea versus Republica Moldova).

Astfel, odată ce recursul, este declarat peste termen, acesta urmează a fi respins ca inadmisibil, instanța de recurs nu se va expune asupra argumentelor din recurs, or, tardivitatea recursului nu implică judecarea fondului acestuia.

6.2 Cu referire la recursul declarat la 03.04.2019 de către avocatul Dumitran Ignat în numele inculpatului Culev Nicolai.

Recursul este nefondat atunci când hotărârea atacată este legală, întemeiată și motivată.

Recurentul în recursul declarat, indică temei de casare a hotărârii instanței de apel, prevederile art.427 alin.(1) pct. 5) Cod de procedură penală potrivit căruia cauza a fost judecată în primă instanța sau în apel fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub acest aspect, Colegiul penal reține că recursul nu a fost motivat sub acest aspect, însă cu privire la argumentul apărării precum că în instanța de apel cauza a fost examinată în lipsa inculpatului temei prevăzut la pct.4 alin.1) art.427 Cod de procedură penală, instanța de recurs respinge acest argument, întrucât materialul probator atestă că ultimul s-a eschivat de la participarea în ședințele de judecată.

Conform prevederilor art.319 alin.(2) Cod de procedură penală, partea prezentă la un termen de judecată nu mai este citată pentru termenele ulterioare, chiar dacă va lipsi la vreunul dintre aceste termene.

Iar potrivit prevederilor art.321 alin.(2) pct.1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în lipsa inculpatului poate avea loc în cazul când inculpatul se ascunde de la prezentarea în instanță.

La caz, după cum rezultă din materialele dosarului, prezenta cauză penală s-a aflat pe rolul Curții de Apel Cahul din 03.03.2017, inculpatul personal a primit citațiile pentru două ședințe de judecată fixate pentru data de 21 iunie 2017 și 28 iunie 2017, fapt confirmat prin dovadă de primire a citațiilor (f.d.237-28 vol.V) pe care a și semnat, fiind cunoscut cu faptul că cauza penală se află în procedura Curții de Apel Cahul pentru examinare în ordine de apel.

În consecința absenței inculpatului în ședințele de judecată, instanța de apel, prin încheierea din 07 martie 2018 a aplicat în privința inculpatului măsura preventive sub forma de obligația de a nu părăsi țara pe un termen de 30 de zile fiind anunțat în căutare (Vol.V, f.d.140-143), iar prin înștiințarea din 26 martie 2018 instanța de apel a fost informată de IP Ceadâr-Lunga despre faptul pornirii

dosarului de căutare cu nr.2018390012 în privința inculpatului Culev Nicolai (vol. V f.d.150).

Așadar, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată a instanțe de apel din 07 mai 2018, a fost soluționată chestiunea cu privire la posibilitatea examinării cauzei în lipsa inculpatului, în care avocatul ales de inculpat - Dumitran Ignat a considerat posibilă examinarea cauzei în lipsa inculpatului deoarece sunt întreprinse măsuri de căutare în privința clientului său, instanța dispunând examinarea cauzei în lipsa inculpatului Culev (Ratcov) Nicolai, din motiv că acesta a fost anunțat în căutare (f.d.163, verso, vol.5), careva obiecții apărarea n-a înaintat.

Se reține și faptul că pe parcursul examinării cauzei în instanța de apel din partea inculpatului nu au parvenit careva cereri, din care să rezulte că acesta ar insista de a participa la examinarea cauzei penale, drepturile și interesele acestuia în instanța de apel fiind reprezentate de către un avocat ales, ținând cont de toate acestea colegiul judiciar a dispus examinarea cauzei penale în lipsa inculpatului Culev Nicolai.

Totodată, instanța de recurs consideră esențial de invocat și jurisprudența CEDO în acest sens, din care rezultă, că principiul contradictorialității privește mai multe aspecte, printre care și prezența personală a inculpatului la judecată. În procesele penale, prezența celui trimis în judecată la dezbaterile cauzei este un element esențial al asigurării principiului contradictorialității, al unui proces echitabil, în general.

După cum a decis Curtea europeană în mod constant în jurisprudența sa, posibilitatea pe care trebuie s-o aibă „acuzatul” de a lua parte la ședința de judecată decurge din obiectul și scopul ansamblului dispozițiilor art. 6 din Convenție, deoarece prevederile lit. c), d) și e) ale parag. 3 ale aceluiași text recunosc dreptul „oricărui acuzat” „de a se apăra el însuși”, „de a interoga sau de a face să fie interogați martorii”, „de a fi asistat gratuit de un interpret, dacă nu înțelege sau nu vorbește limba utilizată în ședința de judecată” toate acestea fiind de neconceput fără prezența sa. De aceea, legislatorul este obligat să ia măsuri de „descurajare” a absențelor nejustificate.

O situație specială din punctul de vedere al respectării principiului contradictorialității este aceea a absenței acuzatului de la proces sau, altfel spus, posibilitatea judecării în lipsă a unui acuzat care se sustrage de la judecată, prin raportare la exigențele art. 6 din Convenție.

Spre exemplu, pe cazul *Kattan v. România* (21.01.2014), Curtea europeană a adoptat o decizie de inadmisibilitate, cu respingerea ca vădit nefondată a plângerii privind încălcarea art.6 CEDO, întrucât instanța și-a îndeplinit obligația pozitivă de a face demersuri pentru a asigura prezența inculpatului în instanță.

Prin urmare, Curtea a considerat că reclamantul a contribuit în mare măsură la crearea unei situații, în care în mod rezonabil, a putut prevedea consecințele comportamentului său – examinarea cauzei în lipsa sa.

În ipoteza în care o persoană a avut cunoștință despre desfășurarea judecării și cu toate acestea nu s-a prezentat în fața instanțelor, este vorba despre o conduită procesuală culpabilă a persoanei. Posibilitatea soluționării cauzei în lipsa

inculpatului este recunoscută și prin Rezoluția nr.75 (11) a Consiliului Europei privind criteriile ce trebuie respectate în cazul în care o persoană este judecată în lipsă.

Astfel, în criteriul nr. 9 se statuează că persoana condamnată în lipsă ar trebui să aibă dreptul de a judeca din nou dacă dovedește faptul că absența sa de la judecata inițială este datorită unor cauze independente de voința sa și că nu a avut posibilitatea de a înștiința instanța.

Raportând cele menționate la cazul supus examinării, Colegiul remarcă faptul că inculpatul avea cunoștință de derularea procesului penal care îl privea, acesta s-a eschivat de la prezentarea în instanță, fiind anunțat în căutare. Mai mult ca atât, inculpatul a fost reprezentat de către un apărător ales pe tot parcursul examinării cauzei în instanța de apel, iar ultimul nu a înaintat nici un argument în favoarea faptului că apărarea lui, deși asigurat de un avocat ales, nu a fost adecvată.

Astfel, instanța de recurs consideră nefondate argumentele apărării.

6.3 Totodată, din textul recursului Colegiul penal atestă, că autorul critică decizia sub aspectul, aprecierii probelor administrate de ambele instanțe, considerând-o ca necorespunzătoare circumstanțelor de fapt ale cauzei, temei, care nu se încadrează în prevederile legale ale art.427 Cod procedură penală.

Însă, cu referire la faptul dacă chestiunea de apreciere a probelor poate fi invocată la această etapă a procedurilor, instanța de recurs reiterează, că motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, și astfel nu pot fi considerate ca motiv sub aspectul casării ca fiind ilegală a hotărârii contestate, deoarece instanța de recurs nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele de fond, aceasta fiind sarcina primordială a instanțelor respective.

Din aceste considerente, Colegiul penal nu examinează criticele referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci verifică, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanțele de fond, corectitudinea dispunerii condamnării inculpatei conform infracțiunii incriminate, astfel că reaprecierea probelor, în modul propus de către autorul recursului, nu se încadrează în prevederile art.427 Cod de procedură penală, iar o altă opinie asupra probelor, care au fost puse la baza hotărârii instanței de apel, prin continuarea judecării cauzei în fond, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

În acest sens Colegiul atestă, că la soluționarea cauzei instanța a ținut cont de prevederile art. art.99-101, 414 Cod de procedură penală, a cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, ajungând anume la concluzia de vinovăție a inculpatului Ratcov (Culev) Nicolai în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.145 alin.(1) Cod penal și art.27,145 al.(2) lit.g) Cod penal, motivarea instanței de apel este una amplă, fiind combătute toate argumentele apărării, motivare, care se însușește de instanța de recurs.

6.4 Nu poate fi reținut argumentul apărării, întru casarea deciziei, precum că declarațiile lui Ciorna Valerii și Drăgușan Nicolai făcute la urmărirea penală au fost făcute sub presiunea poliției și poarta un caracter contradictoriu și procesele verbale de recunoaștere după fotografii sunt dobândite contrar prevederilor codului de procedură penală.

Colegiul penal reține, că atât inculpatul cât și apărătorul acestuia, considerându-se afectați într-un drept prevăzut de lege, nu au contestat legalitatea actelor procedurale îndeplinite de organul de urmărire penală în modul și termenul stabilit de lege, precum și, la finisarea urmăririi penale și luarea de cunoștință cu materialele cauzei, nu au avut nici o obiecție asupra actelor menționate, prezumându-se că au acceptat situația dată.

La fel, conform alin.(4) al art.251 Cod de procedură penală, încălcarea oricărei altei prevederi legale decât cele prevăzute în alin.(2) atrage nulitatea actului dacă a fost invocată în cursul efectuării acțiunii - când partea este prezentă, sau la terminarea urmăririi penale - când partea ia cunoștință de materialele dosarului, sau în instanța de judecată când partea a fost absentă la efectuarea acțiunii procesuale, precum și în cazul în care proba este prezentată nemijlocit în instanță.

Din actele cauzei rezultă că, la terminarea urmăririi penale, când inculpatul a luat cunoștință de materialele dosarului împreună cu avocatul, n-a invocat despre nulitatea actelor procedurale efectuate pe parcursul urmăririi penale, ceea ce prezumă că au fost de acord cu legalitatea acestor acte procedurale.

Astfel, **Colegiul penal** constată că argumentele din recursul declarat de către apărare sunt neîntemeiate, iar motivele aduse în susținerea temeiurilor invocate nu pot fi reținute, hotărârea instanței de apel corespunde tuturor prevederilor legii de procedură penală, fiind legală și întemeiată.

În ce privește temeinicia concluziei instanței de fond cu privire la încetarea procesului în partea acțiunilor inculpatului Ratcov Nicolai, calificate potrivit art.27, 145 alin.(2) lit.g) Cod penal, în legătură cu faptul, că urmărirea penală în privința inculpatului în partea acțiunilor întreprinse împotriva lui Ciorna Valerii nu a fost pornită, instanța de recurs ține să menționeze că, instanța de apel în decizia contestată (f.d. 233-235 Vol.V) s-a expus în mod argumentat asupra acestui motiv invocate în apel, argumente pe care instanța de recurs le acceptă și le însușește.

6.3 Cu referire la temeiul de casare a deciziei instanței de apel prevăzut art.427 alin.(1) pct.8) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârea instanței de apel conține o eroare de drept atunci când nu au fost întrunite elementele infracțiunii Colegiul penal conchide că, raportând respectiva normă la situația în cauză, acest temei nu și-au găsit confirmare, nefiind stabilită presupusa eroare de drept invocată de recurent. Or, prezența în acțiunile inculpatului atât a elementelor care caracterizează latura obiectivă a infracțiunii imputate, cât și a celor care caracterizează latura subiectivă a acestei infracțiuni, a fost dovedită prin materialele cauzei acumulate în cadrul urmăririi penale și examinate în cadrul ședințelor judecătorești. Astfel, se constată că în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunilor imputate inculpatului, inclusiv vinovăția acestuia, după cum rezultă din decizia instanței de apel, care s-a pronunțat asupra

circumstanțelor de fapt și și-a motivat concluziile prin cumulul de probe pertinente și concludente, administrate pe parcursul judecării cauzei și ulterior apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, în mod obiectiv.

La fel nefondate, sunt și argumentele apărării precum că „*nu sunt probe ce ar confirma vinovăția lui Culev Nicolai în comiterea infracțiunii prevăzute de art.145 alin.(1) Cod penal și art.27,145(2) lit. g) Cod penal*”, argument care a fost combătut de către instanța de apel în decizia sa (pct.3.1 din prezenta decizie). Or, potrivit materialelor dosarului se indică direct la faptul că anume Culev Nicolai a săvârșit infracțiunile și anume în circumstanțele descrise. Din declarațiile martorului Dragușan Nicolai și a părții vătămate Ciorna Valerii, depuse la urmărirea penală, se desprind circumstanțele în care au fost săvârșite infracțiunile, anume în cadrul urmăririi penale, deci la scurt timp după ce au avut loc evenimentele, aceștia au descris faptele detaliat, au confirmat săvârșirea infracțiunilor anume de către inculpat, declarații ce au fost susținute la audieri suplimentare, la confruntările dintre Ciorna Valerii și Dragușan Nicolai, și la recunoașterea inculpatului după fotografii de către Dragușan Nicolai, Ciorna Valerii și Petcovici Mariana, dar și verificarea la fața locului a declarațiilor martorului Dragușan Nicolae. În asemenea circumstanțe, rezultă că anume aceste declarații coroborează și se completează cu alte probe existente la dosar. Cu atât mai mult că, Ciorna Valerii în instanța de fond a confirmat că la urmărirea penală a depus asemenea declarații, a confirmat semnătura sa, a susținut că inculpatul s-a apropiat de dânsul și l-a lovit cu cuțitul, fără a spune ceva. Declarațiile lui Dragușan Nicolai și Ciorna Valerii privind săvârșirea infracțiunilor imputate lui Culev Nicolai sunt confirmate și prin declarațiile martorilor Delibaltova Vasilisa, Ciacusta (Diulgher) Mariana și Petcovici Mariana, prin rezultatele cercetării la fața locului, prin concluziile expertizelor medico-legale.

În acest sens Colegiul atestă, că la soluționarea cauzei instanța a ținut cont de prevederile art. art. 99-101, 414 Cod de procedură penală, a cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, ajungând anume la concluzia de achitare a inculpaților din motiv că acțiunile acestora nu întrunesc elementele infracțiunii, concluzie bazată pe cercetarea tuturor probelor administrate în cauza penală, și care au fost cercetate suplimentar în apel și apreciate prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu prin coroborare.

Colegiul penal constată, că instanța de apel, respectând prevederile legislației în vigoare, a supus unei verificări minuțioase, sub toate aspectele, probele prezentate de părți și anume declarațiile părții vătămate a martorilor precum și actele cauzei, pe care le-a apreciat în mod obiectiv, din punct de vedere al pertinentei și concludenței, ce nu trezesc careva dubii și care au format convingerea instanței că vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii încriminate a fost dovedită.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit atestă că erorile de drept invocate de recurent prin prisma prevederilor art.427 alin.1) pct.5),8) Cod de procedură penală,

nu și-au găsit confirmare în cadrul examinării cauzei în ordine de recurs.

Față de cele ce preced, Colegiul penal atestă că instanța de apel la judecarea cauzei în ordine de apel nu a comis erori de drept, care ar impune casarea deciziei adoptate, fapt ce impune declararea, ca inadmisibil a recursului ordinar declarat.

7. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de către avocatul Dumitran Ignat în numele inculpatului Culev (xxxxx Nicolai, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 30 ianuarie 2019, în cauza penală privindu-l pe *Culev Nicolai xxxxx*, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la data de **27 decembrie 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor